

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
МІНІСТЕРСТВА ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ ФІЛОСОФІЇ ТА УПРАВЛІННЯ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

_____ О.І. Гура

“ _____ ” _____ 2016 р.

ПРОФВІДБІР У СОЦІАЛЬНІЙ СФЕРІ

**ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
підготовки бакалаврів
напряму 231 – Соціальна робота
освітня програма «Соціальна робота»**

(шифр за ОПП: ДВВС 5.12)

2016 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: кафедрою соціальної філософії та управління факультету соціології та управління Запорізького національного університету

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Бойко Ганна Валентинівна, кандидат психологічних наук, доцент кафедри

ОБГОВОРЕНО ТА РЕКОМЕНДОВАНО ДО ЗАТВЕРДЖЕННЯ КАФЕДРОЮ

соціальної філософії та управління

14 січня 2016 року, протокол № 6

Завідувач кафедри, доктор філософських наук, професор _____ Т.І.Бутченко

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Профвідбір у соціальній сфері» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів напряму «Соціальна робота» спеціалізації «Управління персоналом у соціальній сфері».

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Профвідбір у соціальній сфері» є знання та розробки в галузі створення та використання методів, процедур та прийомів, що застосовуються при здійсненні професійного відбору претендентів на вакантні посади у соціальній сфері. Дослідження здійснення профвідбору є дуже важливим аспектом підготовки бакалаврів соціальної роботи до професійного виконання ними своїх службових обов'язкові. Вивчення курсу «Профвідбір у соціальній сфері» передбачає опрацювання студентами двох змістовних модулів, які розкривають процес підготовки та здійснення професійного відбору серед претендентів через застосування психодіагностичних методик спрямованих на виявлення рівня розвитку у претендентів професійно значущих якостей, прогнозування проявів поведінки та діяльності у виробничих групах та колективах соціальної сфери. Організацію та проведення співбесіди з претендентами на вакантні посади для виявлення мотивації працевлаштування та з'ясування готовності виконувати функціональні обов'язки на конкретній посаді. Вивчення курсу «Профвідбір у соціальній сфері» має забезпечити формування в студентів цілісного уявлення про методи та методики професійного відбору у соціальній сфері

Міждисциплінарні зв'язки пов'язують курс “ Профвідбір у соціальній сфері ” з широким спектром гуманітарних дисциплін, що вивчаються студентами напряму “соціальна робота”. Насамперед він є закономірним теоретичним та практичним продовженням курсів “Теорія соціальної роботи”, «Персонологія», та спрямований на поглиблення психологічних знань, які є необхідною складовою реалізації практичних навичок фахівця соціальної роботи. Цей курс доповнює курс «Психологія управління в соціальній роботі», так як забезпечує знання щодо ґрунтовних засади здійснення управління, через ефективний відбір претендентів на вакантні посади.

Програма навчальної дисципліни «Профвідбір у соціальній сфері» складається з таких змістових модулів:

1. Професійний відбір як галузь знання та практичної діяльності.
2. Професійний відбір та його складові.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Профвідбір у соціальній сфері» є сформулювати чіткі теоретичні уявлення та загальні засади практичних навичок щодо застосування засобів професійного відбору, які використовуються в організаціях та установах соціальної сфери

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Профвідбір у соціальній сфері» є:

- сформулювати чіткі уявлення про теоретичні основи та практичні методи здійснення професійного відбору у соціальній сфері;
- розкрити поняття “професійний відбір”, “професійна діагностика “, розглянути історичні аспекти становлення професійного відбору;
- розкрити складові процесу професійного відбору

- проаналізувати основні методи професійного відбору персоналу у соціальній сфері

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин 3 кредити ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Професійний відбір як галузь знання та практичної діяльності

Тема 1. Вступ до курсу «Професійний відбір у соціальній сфері»

Предмет та об'єкт курсу. Визначення основних понять: “відбір”, “професійний відбір”, “професійна діагностика персоналу”. Історичні аспекти становлення професійного відбору та професійної діагностики персоналу соціальної сфери.

Тема 2. Психологічний аналіз професійної діяльності особистості.

Психологія труда як галузь психологічного знання. Основні етапи розвитку психології труда. Професіографія, професіограми, психограми. Поняття професійної придатності.

Тема 3. Професійна діагностика

Профдіагностика як галузь психодіагностичної діяльності. Психологічний діагноз та прогноз. Профдіагностичні методи та методики, загальна характеристика.

Змістовний модуль 2. Професійний відбір та його складові

Тема 1. Візуальна психодіагностика

Основні прийоми та методи. Професійно-етичні нормативи у професійній діагностиці персоналу соціальної сфери.

Тема 2. Професійний відбір як процес

Професійний відбір та професійний набір. Фактори ефективної організації професійного відбору персоналу в організаціях та установах соціальної сфери. Етапи комплексного відбору персоналу. Попередній відбір персоналу. Аналіз резюме. Запрошення претендентів. Діагностування . Співбесіда.

Тема 3. Проведення співбесіди з претендентами.

Співбесіда, інтерв'ю як метод професійної діагностики персоналу. Зміст співбесіди. Психологічні прийоми поглибленого діагностичного інтерв'ю. Тактичні прийоми проведення інтерв'ю.

3. Рекомендована література

Основна:

1. Анастаси А., Урбина С., Психологическое тестирование. – СПб. : Питер, 2005. — 688 с.
2. Аветисян Т. В. Особливості професійного становлення фахівців із соціальної роботи / Т. В. Аветисян // SOCIOПРОСТІР: міждисциплінарний збірник наукових праць з соціології та соціальної роботи. – Харків, 2011. – №1(2). – С.142–147.
3. Башук Л. Психодіагностика мотиваційних чинників працевлаштування молоді / Л. Башук // Практична психологія та соціальна робота. – 2008. – № 12. – С. 58 – 63.
4. Брайон М., Модха С. Тесты для профессионального отбора – 2-е изд. – СПб., Питер, 2005. – 143 с.
5. Грановская Р.М. Элементы практической психологии. СПб., 1997.
6. Дуракова И.Б. Управление персоналом: отбор и найм. Исследования зарубежного опыта М., 1998.
7. Кравченко К.А. Поиск и отбор персонала: История и современность. // Управление персоналом. — 1998. № 12 .
8. Магура М.И. Основные принципы построения системы отбора кадров. // Управление персоналом. — 1998 . — № 11.
9. Психология работы с персоналом в трудах отечественных специалистов. Хрестоматія под ред Л. В. Винокурова. СПб., 2001.
10. Психологія працевлаштування: Хрестоматія до навч. курсу / Переяслав-Хмельницький держ. педагогічний ун-т ім. Григорія Сковороди / О. М. Макаренко (упоряд.). – Переяслав-Хмельницький, 2007. – 123 с.
11. Смоловик П. Управление процессом подбора персонала. // Персонал. — 2000, № 4.
12. Соціальні проблеми працевлаштування молоді / О.М. Балакірева, О.О.Яременко, О.В. Валькована, та ін. – К.: Державний ін-т проблем сім'ї та молоді, 2004. – 132 с.
13. Файчук О. Л. До питання професійної підготовки майбутніх соціальних працівників [Електронний ресурс] / О. Л. Файчук // Витоки педагогічної майстерності. – 2012. – Вип. 10. – С. 299–302. – Режим доступу: <http://dspace.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/543/1/Fajchuk.pdf>
14. Чернышев В.Н., Двинин А.П. Человек и персонал в управлении. СПб., 1997.
15. Чинники успішного працевлаштування за фахом : навчальний посібник / колектив авторів [заг. редакція О.І. Драган]. – К. :Кафедра, 2014. – 308 с.

Додаткова:

1. Баклицький І. Психологія праці. — Львів : ЛНУ, 2004. — 511 с.
2. Барташев А., Алексеева И., Майорова Е. Диагностика профессионально важных качеств. – СПб. : Питер, 2007.
3. Брайн М., Модха С. Тесты для профессионального отбора. – СПб. : Питер. – 2005. – 143 с.
4. Кулагин Б.В. Основы профессиональной психодиагностики. – Л.: Медицина, 1984.

5. Люшер М. Четырехцветный человек, или Путь к внутреннему равновесию// Драгунский В.В. Цветовой личностный тест. Практическое пособие. (Библиотека практической психологии). — Минск : Харвест, 1999. — 448 с.
6. Макарова А.К. Психология профессионализма М., 1996.
7. Никифоров Г.С. Надежность профессиональной деятельности. – СПб., 1996.
8. Смоловик П. Управление процессом подбора персонала // Персонал. – 2004. – № 4.
9. Практикум по психодиагностике. Психодиагностические материалы / Ред. кол.: А. А. Бодалев, И. М. Карлинская, С. Р. Пантеев и др. — М.: МГУ, 1988. — 144 с.
10. Психология самосознания: Хрестоматия / Редактор-составитель Д.Я. Райгородский. — Самара – Москва : БАХРАХ, 2000. — С. 270 – 332.
11. Психология. Словарь / Под ред. А.В. Петровского, М. Г. Ярошевского. — М., 1990. — 494 с.
12. Реан А. А. Проблемы и перспективы развития концепции локуса контроля личности // Психологический журнал. — 1998. — № 4. — С.3 – 12.
13. Столин В. В. Самосознание личности. — М. : МГУ, 1983. — 285 с.

Інформаційні ресурси

1. Батаршев А. В. Темперамент и характер: психологическая диагностика. – [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://www.rbyoga.ru/?action=show_book&grup=psydiagnostika&id=625&query
2. Бодалев А. А., Столин В. В., Аванесов В. С. **Общая психодиагностика.** – СПб. : Изд-во «Речь», 2000. – 440 с. – [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://www.koob.ru/bodalev/ob_psihodiagnostika
3. Бурлачук Л. Ф. Психодиагностика : Учебник для вузов.—СПб. : Питер, 2006.— 351с:ил.—(Серия «Учебник нового века»). – [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://www.koob.ru/burlachuk_morozov/psychognosis
4. Бурлачук Л. Ф. Словарь – справочник по психодиагностике. – [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://www.rbyoga.ru/?action=show_book&grup=psydiagnostika&id=1048&query
5. Венгер А.Л. Психологические рисуночные тесты. – [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://www.rbyoga.ru/?action=show_book&grup=psydiagnostika&id=1199&query
6. Воронин А.Н. Методы психологической диагностики. – [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://www.rbyoga.ru/?action=show_book&grup=psydiagnostika&id=1373&query
7. Галян І. М. Психодіагностика - - [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://pidruchniki.ws/15840720/psihologiya/psihodiagnostika_-_galyan_im
8. Гуревич К.М. Психологическая диагностика. – [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://www.rbyoga.ru/?action=show_book&grup=psydiagnostika&id=1779&query
9. Дилео Д. Детский рисунок: диагностика и интерпретация. – [Электронный

- ресурс]. – Режим доступу :
http://www.rbyoga.ru/?action=show_book&grup=psydiagnostika&id=1950&query
10. Драгунский В.В. Цветовой личностный тест. – [Электронный ресурс]. – Режим доступу :
http://www.rbyoga.ru/?action=show_book&grup=psydiagnostika&id=2042&query
11. Карелин А. Большая энциклопедия психологических тестов. – [Электронный ресурс]. – Режим доступу :
http://www.rbyoga.ru/?action=show_book&grup=psydiagnostika&id=2484&query
12. Карманов А.А. Методика диагностики основных параметров психического состояния тестом Люшера. – [Электронный ресурс]. – Режим доступу :
http://www.rbyoga.ru/?action=show_book&grup=psydiagnostika&id=2487&query
13. Лаак Я. Психодиагностика. – [Электронный ресурс]. – Режим доступу :
http://www.rbyoga.ru/?action=show_book&grup=psydiagnostika&id=3078&query
14. Леонова А. Б. Психодиагностика функциональных состояний человека. – [Электронный ресурс]. – Режим доступу :
http://www.rbyoga.ru/?action=show_book&grup=psydiagnostika&id=3306&query
15. Пантеев С. Р. Практикум по психодиагностике. – [Электронный ресурс]. – Режим доступу :
http://www.rbyoga.ru/?action=show_book&grup=psydiagnostika&id=4384&query
16. Психологическая диагностика / Под редакцией М. К. Акимовой. – [Электронный ресурс]. – Режим доступу :
http://www.rbyoga.ru/?action=download_book&grup=psydiagnostika&id=352&query
17. Смит Х. Как сдавать числовые тесты для проверки ваших способностей. – [Электронный ресурс]. – Режим доступу :
http://www.rbyoga.ru/?action=show_book&grup=psydiagnostika&id=5250&query
18. Соколова Е. Т. Проективные методы исследования личности. – М. : Изд-во МГУ, 1987. – [Электронный ресурс]. – Режим доступу :
http://www.pedlib.ru/Books/1/0188/1_0188-1.shtml
19. Шмелев А. Г. Основы психодиагностики. – [Электронный ресурс]. – Режим доступу :
http://www.rbyoga.ru/?action=show_book&grup=psydiagnostika&id=6496&query
20. Щекин Г.В. Визуальная психодиагностика. – [Электронный ресурс]. – Режим доступу :
http://www.rbyoga.ru/?action=show_book&grup=psydiagnostika&id=6589&query

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Залік

5. Засоби діагностики успішності навчання

Питання і завдання підсумкового контролю; питання до заліку; тестові завдання до окремих тем; завдання самостійної роботи студента; виконання рефератів та творчих завдань.